

पाटबंधारे प्रकल्पाच्या जलाशयातील त्यावर्षी उपलब्ध असलेल्या पाण्याचा बिगर सिंचन वापरकर्ता निहाय वार्षिक पाणी वापर हक्क/ वार्षिक घनमापक कोटा (Yearly Volumetric Quota) निश्चित करण्याचे अधिकार प्रदान करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

जलसंपदा विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : संकीर्ण २०१८/(५११/१८)/सि.व्य.(धो.)

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक : २३/०८/२०१९

वाचा -

- १) शासन निर्णय क्रमांक संकीर्ण २०१८/(५११/१८)/सि.व्य.(धो) दि.१/१२/२०१८
- २) शासन निर्णय क्रमांक कासस २०१५/(प्र.क्र.१६२/२०१५)/सि.व्य.(म), दि.१८/०३/२०१६
- ३) महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरणाचे आदेश क्र. ०९/२०१७, दि.२२/९/२०१७.

प्रस्तावना -

संदर्भ क्र.१ मधील शासन निर्णयान्वये पाटबंधारे प्रकल्पासाठीच्या जलाशयातील पाणी बिगर सिंचनासाठी आरक्षित / मोठ्या प्रमाणात पाण्याचा हक्क (Bulk Water Entitlement) मंजूर करणेबाबतचे निकष व कार्यपद्धती देण्यात आल्या आहेत.

संदर्भ क्र.१ मधील शासन निर्णयातील परिच्छेद ३ (अ) मध्ये पुढील प्रमाणे नमूद आहे. 'पुनर्रचना करण्यात आलेल्या कालवा सल्लागार समितीची कार्यक्षमता पहाता तुटीच्या वर्षामध्ये येणारी पाणी साठ्यातील तूट सिंचन व बिगर सिंचन प्रवर्गामधून योग्य रितीने विभागून देण्याकरीता महाराष्ट्र नियमन प्राधिकरणाचा दि.२२/९/२०१७ च्या आदेशानुसार कार्यवाही संबंधित प्रकल्पासाठी असलेल्या कालवा सल्लागार समितीचे सदस्य सचिव यांनी करावी. तसे सविस्तर आदेश निर्गमित करावे.'

सदरची कार्यवाही केल्यानंतर प्रवर्गनिहाय उपलब्ध झालेले पाणी, पाणी वापराचा हक्कदार असणाऱ्यांमध्ये (वापरकर्तानिहाय) वाटून देणे आवश्यक ठरते. महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण अधिनियम २००५, प्रकरण १ कलम २ (घ) मध्ये "कोटा" याची व्याख्या पुढीलप्रमाणे आहे .

"कोटा" याचा अर्थ "पाण्याचा वापराचा प्राधिकार धारण करणाऱ्यास उपलब्ध करून देण्यात आलेले पाण्याचे घनमापक (व्हॉल्यूमेट्रीक) प्रमाण, असा असून, हे प्रमाण पाण्याच्या वापराचा प्राधिकार, वार्षिक किंवा हंगामी पाणी वाटपाच्या टक्केवारीशी गुणाकार करून काढले जाते. त्यानुसार कोटा निश्चित केला जातो म्हणजेच पाणी वापराचा वार्षिक हक्क (yearly bulk water entitlement) अर्थात वार्षिक घनमापक कोटा (Yearly Volumetric Quota) मंजूर करण्यासाठी नदी खोरे अभिकरण सक्षम प्राधिकारी आहे. तथापी प्रत्येक वापरकर्ता निहाय दरवर्षी ही प्रक्रिया महामंडळ स्तरावर विहित कालावधीत पूर्ण करण्याकरीता या प्राधिकाराचे /शक्तीचे विकेंद्रीकरण करून क्षेत्रीय स्तरावर प्रत्यायोजन करणे उचित होते. शासन निर्णय दि. १/१२/२०१८ च्या अनुषंगाने या बाबी संदर्भात निर्णय घेणे शासनाच्या विचाराधीन होते.

शासन निर्णय -

शासन निर्णय दि. १/१२/२०१८ मधील ३ (अ) नुसार वार्षिक उपलब्ध पाणीसाठ्यावर आधारीत प्रवर्ग निहाय तुटीची विभागणी केल्यावर प्रवर्ग निहाय उपलब्ध झालेले पाणी, पाणी वापराच्या हक्कदारांत (पाणी वापर कर्ता निहाय) वाटून देणे/घनमापन पद्धतीने निश्चित करणे (Non Irrigation Bulk Water User Wise

Yearly Entitlement i.e. Yearly Volumetric Quota) याचे अधिकार संबंधित कालवा सल्लागार समितीचे सदस्य सचिव यांना असतील. तसे सविस्तर आदेश त्यांनी दरवर्षी निर्गमित करावे.

हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक क्रमांक २०१९०८२३१२०७४७३३२७ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(अ. अ. कपोले)

शासनाचे उप सचिव

प्रत,

१. मा.राज्यपाल यांचे सचिव
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे सचिव
३. सर्व मंत्री/राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
४. सर्व मंत्रालयीन विभाग
५. महासंचालक, माहिती व प्रसिध्दी संचालनालय, मुंबई
६. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, मुंबई
७. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ, अंधेरी, मुंबई
८. महालेखाकार (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र राज्य १, मुंबई
९. महालेखाकार (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र राज्य २, नागपूर
१०. प्रधान महालेखाकार (लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र राज्य १, मुंबई
११. विभागीय आयुक्त, मुंबई/नाशिक/पुणे/औरंगाबाद/नागपूर व अमरावती
१२. आयुक्त, कृषि विभाग, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
१३. सचिव, महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण, मुंबई
१४. सर्व कार्यकारी संचालक, पाटबंधारे विकास महामंडळे/महासंचालक (वाल्मी/मेरी)
१५. सर्व मुख्य अभियंते, जलसंपदा विभाग/पाटबंधारे विकास महामंडळे
१६. सर्व आयुक्त, महानगरपालिका
१७. सर्व जिल्हाधिकारी,
१८. सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी
१९. सर्व अधीक्षक अभियंते, जलसंपदा विभाग
२०. सर्व अधीक्षक अभियंते व प्रशासक, लाभक्षेत्र विकास प्राधिकरण
२१. सर्व कार्यकारी अभियंता, जलसंपदा विभाग
२२. सर्व तांत्रिक अधिकारी/कार्यासने, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
२३. सि.व्य.(धो.)संग्रहार्थ.